

would like to understand it], in the book Khendriksen, Ye.S. *Teoriya bukhgalterskogo ucheta* [Accounting Theory], Translated by Van Bred, M.F., Edited by prof. Sokolov, Ya.V., *Finansy i statistika*, Moscow, Russia, 576 p., pp. 557-566.

4. Khendriksen, Ye.S. (2000), *Teoriya bukhgalterskogo ucheta* [Accounting Theory], Translated by Van Bred, M.F., Edited by prof. Sokolov, Ya.V., *Finansy i statistika*, Moscow, Russia, 576 p.

5. Barczy, J., Groszne Szentirmai, Marta, Zeman, Zoltan (2011), The (information-) connection between the strategic management-accounting and the company valuation, available at: <http://ssrn.com/abstract=1928034>

6. Black, E.L. Sellers, K.F, Manly, T.S. (1998), "Creative accounting using asset sales: An international study of countries allowing noncurrent asset revaluation", *Journal of Business Finance and Accounting*, Vol. 25 (9), pp. 1287-1317.

7. Galliers, R.D. and Leidner, D.E. (2003), *Strategic Information Management. Challenges and strategies in managing information systems*, Oxford: Butterworth-Heinemann, 625 p.

8. Ghosh, S. (2010), "Creative accounting: A fraudulent practice leading to corporate collapses", *Research and Practice in Social Sciences*, Vol. 6 (1), pp. 1-15.

9. Gowthorpe, C. and Amat, O. (2005), "Creative accounting: Some ethical issues of macro- and micro-manipulation", *Journal of Business Ethics*, Vol. 57, no. 1, pp. 55-64.

10. Hax, A.C. and Majluf, N.S. (1988), "Strategy and the strategy formation process", *Interfaces*, Vol.18, Issue 3, pp. 99-109.

11. Edited by: Michael A. Hitt, R. Edward Freeman, Jeffrey S. Harrison (2006), *The Blackwell Handbook of Strategic Management*, Wiley-Blackwell, 740 p.

УДК 657: 336.012.23(045)

Зигрій О.В.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу
Тернопільський національний економічний університет

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТНОСТІ: РОЗРАХУНКОВИЙ ПІДХІД

Zyhrii O.V.,
cand. sc. (econ.), assistant professor of accounting and auditing
of Chortkivskyi Institute of Entrepreneurship and Business
Ternopil National Economic University

COMPREHENSIVE ASSESSMENT OF FINANCIAL CONDITION OF ENTERPRISE ON THE BASIS OF PERFORMANCE REPORTING: CALCULATED APPROACH

Постановка проблеми. Фінансовий стан є визначальним чинником конкурентоспроможності й сталого розвитку підприємства та найважливішою характеристикою функціонування фірми в ринкових умовах. Стійкий фінансовий стан виявляється результатом ефективного управління всією сукупністю господарських факторів.

Сучасні підходи до управління фінансово-господарською діяльністю підприємства повинні спиратися на те, що процеси формування, розподілу і використання фінансових ресурсів здійснюються в умовах невизначеності зовнішнього середовища, тобто під впливом великої кількості його дестабілізуючих факторів. До таких факторів відносяться: нестабільність економічної політики держави, розвиток інфляційних процесів, недостатній внутрішній платоспроможний попит, зростання тарифів в галузях природних монополій та ін.

Впливи зазначених факторів спричиняють дестабілізацію ресурсних потоків і призводять до ризиків та не прогнозованих втрат, обертаючись кризовим фінансовим станом підприємства.

Процес управління фінансовими і матеріальними потоками підприємства в умовах невизначеності зовнішнього середовища вимагає створення гнучкої системи прийняття рішень. Основою такої системи є комплексна оцінка фінансового стану, що визначає його рівень, дозволяє дослідити динаміку комплексних показників, порівняти їх з аналогічними показниками інших підприємств і розробити заходи з поліпшення фінансового стану. Тому проблема розробки заходів комплексної оцінки фінансового стану, спрямованої на врахування зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на здійснення фінансово-господарської діяльності, для створення інформаційної бази прийняття рішень фінансового характеру, є найбільш складною при адаптації підприємства до ринкових умов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання оцінки фінансового стану підприємства знаходять відображення в численних роботах фахівців. Серед них найбільш значущими слід відзначити роботи таких вітчизняних вчених, як: О. Ю. Верланова, О.С. Іванілова, О. П. Кавтиш, А. В. Ковалевської, І. М. Мягих, Т. А. Обущак, Н. А. Остап'юк, Р. В. Рудої, Г. В. Савицької тощо. Крім того, проблеми звітності, процедури її складання, аналізу та аудиту в умовах ринкової економіки досить повно висвітлені в працях вчених країн близького і далекого зарубіжжя: Л. В. Іоніда, Л. С. Соколова, Р. С. Сейфуліна, Е. Хелфера, Є. В. Бріггема, Г. Г. Кірейцева тощо. Значні досягнення названих вчених стали основою подальшого дослідження проблем та формування висновків і пропозицій щодо удосконалення бухгалтерської фінансової звітності. Проте окремі моменти комплексної оцінки фінансового стану підприємства досі є мало вивченими і мало дослідженими, що спонукає до більш глибокого їх висвітлення у статті.

Постановка завдання. Комплексна оцінка повинна враховувати найважливіші параметри фінансово-господарської діяльності підприємства. В процедуру її проведення доцільно включати аналіз показників рентабельності, ділової активності, платоспроможності, ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів та інші показники, що комплексно оцінюють основні сфери діяльності підприємства. Оскільки достовірна та об'єктивна оцінка фінансового стану не повинна базуватися на довільному наборі показників, то ставимо за мету обґрунтувати систему показників, які базуються на публічній звітності підприємств, дозволяють сформулювати систему комплексної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства, підвищити рівень достовірності отриманих оцінок, надати можливість проведенню деталізованого аналізу фінансового стану та виявити індикатори причин, що найістотніше впливають на погіршення його рівня.

Виклад основного матеріалу дослідження. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства передбачає визначення економічного потенціалу суб'єкта господарювання або дає змогу забезпечити ідентифікацію його місця в економічному середовищі [5]. Оцінка майнового та фінансово-економічного стану підприємства створює необхідну інформаційну базу для прийняття різноманітних управлінських і фінансових рішень. В нестабільних умовах функціонування підприємства, що передбачає вибір методологічних основ фінансового обліку, виникає проблема отримання показників придатних для порівняння. Як наслідок, підвищена увага до процесу вибору облікових принципів, методів та прийомів при формуванні показників бухгалтерської фінансової звітності.

Головним призначенням фінансової звітності підприємства є одержання інформації, яка дає достовірне й повне уявлення про майновий і фінансовий стан компанії. На жаль, до останнього часу фінансова звітність українських підприємств не відповідає цим вимогам. Річ у тім, що серед практикуючих працівників фінансово-бухгалтерських служб існувала точка зору, що основною, якщо не єдиною, ціллю складання бухгалтерської звітності є її надання в державні контролюючі органи. Адже результати фінансового аналізу використовуються:

- адміністрацією для прийняття управлінських рішень;
- зовнішніми користувачами (банками – для визначення кредитоспроможності підприємства, потенційними інвесторами – для визначення доцільності інвестицій, професійними учасниками фондового ринку – для визначення ціни акцій і тощо).

Слід пам'ятати, що у кожного з партнерів підприємства – акціонерів, банків, податкових адміністрацій – свій критерій економічної доцільності на власний вибір, виходячи з своїх інтересів. Беззаперечно, що показники оцінки фінансового стану підприємства мають бути

доступними, достовірними, своєчасними, точними для того, щоб можна було одержати відповідь на запитання, наскільки надійне підприємство як партнер у фінансовому відношенні.

Значення теоретичних досліджень у галузі фінансового аналізу і у тому числі аналізу фінансового стану для забезпечення ефективної діяльності вітчизняних підприємств визначається декількома обставинами:

– по-перше, трансформаційною кризою, в умовах якої здійснюється діяльність;

– по-друге, відсутністю у вітчизняній практиці критичної маси необхідного досвіду фінансового аналізу. Це частково пов'язано з тим, що й досі можна вести мову про недоліки вітчизняної школи фінансового менеджменту та аналізу [2, с. 103].

До найбільш загальних показників комплексної оцінки фінансового стану ТОВ „Чортківський цукровий завод” належать показники доходності та рентабельності. Важливе значення має аналіз структури доходів підприємства та оцінка взаємозв'язку прибутку з показниками рентабельності. При цьому доцільно проаналізувати зв'язок прибутку підприємства з формуючими прибутком факторами, що полегшує практичну орієнтацію в цих питаннях.

Однією з важливих характеристик фінансового стану ТОВ „Чортківський цукровий завод” є його фінансова незалежність від зовнішніх джерел. З цією метою обчислюється коефіцієнт фінансової незалежності „автономії” (К.авт.). Практично встановлено, що загальна сума заборгованості не повинна перевищувати суму власних джерел фінансування, тобто критичне значення К авт. = 0,5. Чим більше значення коефіцієнта, тим кращий фінансовий стан підприємства (менша залежність від зовнішніх джерел) [4].

Для визначення фінансової стійкості підприємства вираховують коефіцієнт фінансової стабільності (Кфс.). Нормативне значення (Кфс) повинно бути більшим 1, що свідчить про збільшення виручки, збільшення прибутку, що і є характерним для ТОВ „Чортківський цукровий завод”. Відображення цих змін у динаміці відобразимо у табл.1.

Таблиця 1

Динаміка структури пасивів

Показники	Абсолютні величини			Питома вага у загальній величині пасивів, %			Зміна	
	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	в абсол. величин 2013р.до 2011р,+/-	в питомій вазі 2013р. до 2011р.
Реальний капітал, млн.грн	142,7	159,9	172,3	39,1	49,5	40,8	29,6	1,7
Позичені засоби, млн.грн	145,9	162,4	248,5	45,4	50,3	58,9	102,6	13,5
Коефіцієнт автономії	1,3	1,4	1,6	-	-	-	0,3	-
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,02	1,01	1,4	-	-	-	0,38	-

Джерело: розрахунки автора

Табл. 1 відображає зміну структури пасиву ТОВ „Чортківський цукровий завод” в динаміці і дозволяє встановити відхилення досліджуваних показників, які мають позитивну тенденцію росту впродовж досліджуваних періодів. Коефіцієнт автономії відображає у 2011 р. значення 1,3, у 2012 – 1,4, у 2013 – 1,6, що характеризує незалежність від зовнішніх джерел фінансування. Перевищення власних коштів над позиковими вказує на те, що ТОВ „Чортківський цукровий завод” має достатній рівень фінансової стійкості і відносно незалежне від зовнішніх фінансових джерел.

Для аналізу фінансової звітності вагоме місце має „Звіт про фінансові результати” підприємства. На короткострокову і довгострокову платоспроможність підприємства впливає його здатність отримувати прибуток. У зв'язку із цим розглянемо такий аспект діяльності підприємства, як рентабельність, яка є якісним показником ефективності роботи підприємства.

Звичайно при розрахунку рентабельності визначають відношення прибутку до таких показників: рівня продажу, активів, власного капіталу. При розрахунку використовуються:

– чистий прибуток, що визначається як балансовий прибуток за вирахуванням платежів до бюджету;

– чиста реалізація, що визначається як виручка від реалізації мінус ПДВ, акцизний збір та інші відрахування з доходу.

Показники рентабельності ТОВ „Чортківський цукровий завод” відображають наступні результати (табл. 2).

Таблиця 2

Показники рентабельності ТОВ „Чортківський цукровий завод”

Показник	Досліджуваний рік			Відхилення показників 2013 р. до 2011 р., +/-
	2011	2012	2013	
Рівень рентабельності активів, %	6,5	6,6	6,7	0,2
Рівень рентабельності власного капіталу, %	13,5	12,9	1,5	- 12,0
Рівень рентабельності продажу%	15,6	15,5	4,8	- 10,8
Рівень рентабельності продукції (робіт, послуг), %	16,5	18,4	5,1	- 11,4
Рівень чистої рентабельності, %	3,5	4,0	5,8	2,3
Коефіцієнт оборотності активів	0,68	0,65	0,69	0,01

Джерело: розрахунки автора

Розглянемо по табл. 2 кожний показник конкретно:

– рентабельність активів показує відносно одну і ту ж суму прибутку, що припадає на 1 грн. активів та характеризує ефективність управління підприємством;

– щодо рентабельності власного капіталу, то величина одержаного прибутку в розрахунку на 1 грн. капіталу власників значно відрізняється за останній досліджуваний період;

– коефіцієнт рентабельності продажу характеризує розмір операційного прибутку підприємства, що надходить з кожної гривні від продажу продукції і в 2011 р. становив 15,6; 2012 р. – 15,5; 2013 р. – 4,8;

– рентабельність продукції відображає мінімальний прибуток у 2013 р. в розрахунку на одну гривню понесених витрат за попередні досліджувані роки;

– чиста рентабельність підприємства у 2011 р. становила 3,5, у 2012 р. - 4,0, 2013 р. - 5,8;

– коефіцієнт оборотності активів характеризує наскільки ефективно використовуються активи з точки зору обсягу реалізації. Іншими словами, скільки разів за звітний період активи обернулись в процесі реалізації продукції. Чим вищий оборот, тим ефективніше використовуються активи. Найбільш суттєвими відхиленнями від минулих періодів є рентабельність власного капіталу, рентабельність продажу, рентабельність продукції, де переважає від’ємний результат у межах від 10,8 до 12. Хоча підприємству характерний позитивний результат роботи.

Таким чином встановлено, що показники рентабельності ТОВ „Чортківський цукровий завод” мають різну тенденцію росту і спаду.

При аналізі фінансового стану ТОВ „Чортківський цукровий завод” важливе значення має зміна прибутку на активи. Дану ситуацію можна подати у вигляді табл. 3.

Таблиця 3

Динаміка прибутку на активи ТОВ „Чортківський цукровий завод”

Показник	Досліджуваний рік			Відношення 2013р. у до 2011р.
	2011	2012	2013	
Чистий прибуток, тис грн	10254	12556	2162	0,2
Середньорічна вартість активів, тис. грн	286541	354125	372596	1,3
Прибуток на активи, грн	0,04	0,04	0,006	0,034

Джерело: розрахунки автора

Дані табл. 3 свідчать про зниження коефіцієнта прибутковості активів, тобто про зменшення прибутку на активи в 2013 році порівняно з 2012–2011 роками.

Використаємо цю залежність для аналізу причин зміни рентабельності активів, для чого в табл. 4 зробимо розрахунок коефіцієнта прибутковості активів. Коефіцієнт прибутку на активи об’єднує два показники: частка прибутку в одній гривні реалізації та оборот активів.

Частка прибутку в одній гривні реалізації обчислюється за допомогою коефіцієнта прибутковості, а оборот активів – за допомогою коефіцієнта оборотності активів. Тобто, добуток названих показників дорівнює значенню коефіцієнта прибутку на активи.

Таблиця 4
Рівень прибутковості активів ТОВ „Чортківський цукровий завод”

Рік	Прибуток на активи, грн		Коефіцієнт прибутковості		Коефіцієнт оборотності активів
2011	0,04	=	0,59	x	0,68
2012	0,04	=	0,62	x	0,65
2013	0,006	=	0,01	x	0,69

Джерело: розрахунки автора

З даних табл. 4 видно, що на зниження прибутку на активи в 2013 році вплинуло зменшення коефіцієнта прибутковості.

Коефіцієнт прибутку на капітал характеризує ефективність використання підприємством власного капіталу (табл. 5).

Таблиця 5
Динаміка прибутку на капітал ТОВ „Чортківський цукровий завод”

Показник	Досліджуваний рік			Відношення 2013р. до 2011р., коеф
	2011	2012	2013	
Чистий прибуток, тис грн	10254	12556	2162	0,2
Власний капітал, тис. грн	145210,5	160231,5	166061	1,14
Прибуток на капітал, грн	0,071	0,078	0,02	0,28

Джерело: розрахунки автора

Дані табл. 5 свідчать про зниження коефіцієнта, тобто про зменшення прибутковості капіталу в 2013 році порівняно з минулими роками.

Оцінка фінансового стану підприємства в умовах ринкових відносин особливо важлива для вирішення конкуренції та фінансової стабільності, надійності підприємства як партнера. У значній мірі втрачає значення контроль виконання планів, які регламентують діяльність підприємств, зростає потреба в оцінці фінансового стану та аналізі ліквідності (платоспроможності) підприємства (табл. 6).

Аналіз платоспроможності ТОВ „Чортківський цукровий завод” характеризує табл. 6 і відображає коефіцієнт покриття. Значення його за досліджувані роки менше 1,0, тому визначає неліквідний баланс, оскільки характеризує очікувану платоспроможність за період, який дорівнює середній тривалості одного обороту всіх його оборотних активів.

Таблиця 6
Оцінка платоспроможності ТОВ „Чортківський цукровий завод”

Показник	Формула розрахунку	2011р.	2012р.	2013р.	Рекомендовані показники
Коефіцієнт покриття	$\frac{A_1+A_2+A_3}{\Pi_1+\Pi_2}$	0,05	0,06	0,04	1,5 – 2,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{A_1+A_2}{\Pi_1+\Pi_2}$	0,01	0,05	0,03	0,8 – 1,0
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{A_1}{\Pi_1+\Pi_2}$	0,01	0,04	0,02	> 0,2

Умовні позначення формул: A_1 – найбільш ліквідні активи; A_2 – активи, що швидко реалізуються; A_3 – активи, що повільно реалізуються; Π_1 – найбільш термінові зобов'язання; Π_2 – короткострокові пасиви.

Джерело: розрахунки автора.

Коефіцієнт швидкої ліквідності характеризує очікувану платоспроможність. Найвищою є у 2012 р. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає платоспроможність на дату складання балансу. У вітчизняній літературі норматив ліквідності не розроблено.

Висновки і пропозиції. Однією з найважливіших складових процесу управління фінансово-господарською діяльністю підприємства є комплексна оцінка фінансового стану. Слід розуміти, що це процедура втілення комплексу заходів, яка включає аналіз найважливіших параметрів фінансово-господарської діяльності із застосуванням сучасних методів фінансового аналізу для забезпечення інформаційної бази прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на створення умов для сталого розвитку підприємства.

Дослідження фінансового стану підприємства дозволяє визначити рівень його конкурентоспроможності і місце підприємства в економічному середовищі.

Отже, аналіз показників комплексної оцінки фінансового стану підприємства показав, що не існує загальноприйнятого підходу до виміру його рівня і дозволив виявити недоліки існуючого методичного забезпечення комплексної оцінки, що зумовило необхідність його подальшого вдосконалення з метою розробки оптимальних заходів щодо підвищення рівня фінансового стану підприємств.

Література

1. Верланов О.Ю. Методологічні проблеми оцінки фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / О.Ю. Верланов // Економічні науки. Наукові праці. – 2005. – К. – Т. 38. Вип. 25. – С. 108-113. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2005/38-25-15.pdf>

2. Деркач О.В. Проблеми аналізу фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / О.В. Деркач, О.П. Кавтиш // Ефективна економіка. – 2013. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2013>

3. Иониди Л.В. Комплексная оценка финансового состояния предприятия на основе нечетко-множественного подхода [Електронний ресурс] / Л.В. Иониди, А.А. Чалова // Институт экономики и права Ивана Кушнера. – 2012. – Режим доступу: <http://www.be5.biz/ekonomika1/r2012/3690.htm>

4. Ковалевська А.В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства / А.В. Ковалевська, С.І. Асєєв // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2012. – № 3. – С. 163-169.

5. Мягих І.М. Оцінка використання ресурсного потенціалу підприємств України в ринкових умовах / І.М. Мягих // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 33. – С. 199 – 203.

6. Обуцак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства / Т.А. Обуцак // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – С. 92-100.

7. Остап'юк Н.А. Методика оцінки фінансового стану підприємства в умовах інфляції / Н.А. Остап'юк // Вісник ЖДТУ. – 2011. – № 1(55). – С. 127 – 129.

8. Руда Р.В. Оцінка фінансового стану підприємства : сутність та необхідність [Електронний ресурс] / Р.В. Руда // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2010. – № 1(9). – С. 61 – 65. - Режим доступу: <http://koris.com.ua/other/16818/index.html>

9. Соколова Л.С. Финансовое состояние предприятия : оценка и моделирование механизма управления [Електронний ресурс] / Л.С. Соколова // Справочник экономиста. – Москва, 2010. – № 9. – Режим доступу: http://www.profiz.ru/se/9_10/finansovoe_sostoianie

References

1. Verlanov, O.Yu. (2005), "Methodological problems in assessing the financial situation of enterprises", *Ekonomichni nauky*, available at: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2005/38-25-15.pdf>

2. Derkach, O.V. and Kavtysh, O.P. (2013), "The problems of financial analysis of companies", *Efektivna ekonomika*, available at: <http://economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2013>

3. Ionidi, L.V. and Chalova, A.A. (2012), "Comprehensive assessment of the financial condition of the enterprise based on fuzzy multiple campaign", available at: <http://be5.biz/ekonomika1/r2012/3690.htm>

4. Kovalevska, A.V. and Asieiev, S.I. (2012), "Critical analysis of methods for assessing the financial condition of the company", *BIZNESINFORM*, no. 3, pp. 163-169.

5. Miahkykh, I.M. (2011), "Assessment of resource potential of enterprises in Ukraine in market conditions", *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no 33, pp. 199–203.

6. Obushchak, T.A. (2007), "The essence of the financial condition of the company", *Aktualni problemy ekonomiky*, no 9, pp. 92-100.
7. Ostapiuk, N.A. (2011), "Methods of assessing the financial situation of the company in terms of inflation", *Visnyk ZhDTU*, no 1(55), pp. 127–129.
8. Ruda, R.V. (2010), "Evaluation of the financial condition of the company: the nature and necessity", *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*, no 1(9), pp. 61–65, available at: <http://koris.com.ua/other/16818/index.html>
9. Sokolova, L.S. (2010), "Financial condition of the enterprise: assessment and modeling of the mechanism control", *Spravochnik ekonomista*, no 9, available at: http://profiz.ru/se/9_10/finansovoe_sostooanie

УДК 657.6

Візіренко С.В.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Запорізький національний технічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Vizirenko S.V.,
cand. sc. (econ.), assistant professor of
accounting and auditing department,
Zaporizhia National Technical University

IMPROVING THE AUDIT OF PAYMENTS WITH SUPPLIERS AND CONTRACTORS

Постановка проблеми. Нормальне функціонування облікового процесу неможливе без належної організації обліку заборгованості перед постачальниками та підрядчиками, яка виникає через розрив у часі від моменту переходу права власності на придбані товари, виконані роботи чи надані послуги та моменту оплати.

Значимість організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядчиками визначається тим, що облікові показники заборгованості за розрахунками впливають на ліквідність та платоспроможність підприємства, його фінансову міцність та рівень інвестиційної привабливості.

Підґрунтям оцінки якості організації обліку та оптимальності системи розрахунків загальноновизнано аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми удосконалення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками розглядаються в працях таких видатних вітчизняних науковців, як: Б.Ф. Усач, В.В. Сопко, К.О. Утенкова, Ф.Ф. Бутинець, Л.П. Кулаковська, Л.Н. Шкіря та ін. Проте, в умовах трансформації складання фінансової звітності за міжнародними стандартами виникає нагальна потреба в подальшому вивченні питань з даної теми.

Постановка завдання. Метою статті є удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі господарської діяльності підприємства постійно вступають у різні розрахункові відносини з постачальниками та підрядниками. Метою аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками відповідно до МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту», яким установлені загальні цілі незалежного аудитора та пояснюється характер і обсяг аудиту, призначеного для надання можливості незалежному